

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-49/22-L

Název	Základní škola Turnov, Žižkova 518, příspěvková organizace
Sídlo	Žižkova 518, 511 01 Turnov
E-mail	skola@zsturnov.cz
IČ	00 855 049
Identifikátor	600 099 377
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivo Filip
Zřizovatel	Město Turnov
Místo inspekční činnosti	Žižkova 518, 511 01 Turnov
Termín inspekční činnosti	18.-21. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Turnov, Žižkova 518, příspěvková organizace (dále „škola“), vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školního klubu a školní jídelny - výdejny. V ZŠ se v 25 třídách prvního až devátého ročníku aktuálně vzdělává 547 žáků (naplněnost 82 % vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu 670 žáků). Počet žáků se v porovnání se stavem v době poslední inspekční činnosti před sedmi lety

mírně snížil, podobně počet tříd. Škola eviduje 68 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž 21 pracuje podle individuálního vzdělávacího plánu. Zájmové vzdělávání je poskytováno 147 účastníkům v šesti odděleních školní družiny a 45 zapsaným účastníkům ve školním klubu. Kapacita školní družiny je využívána z asi 85 %.

S dokumenty školy a dalšími potřebnými informacemi se mohou zákonní zástupci, žáci a veřejnost seznámit na přehledně vedených webových stránkách školy www.zsturnov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Komplex vzájemně propojených budov školy a jejich součástí se nachází v klidné části města s dobrou dopravní dostupností. Hlavní budova je po nedávné přístavbě výtahu bezbariérová. Celý komplex byl po rozsáhlé rekonstrukci části bývalých kasáren otevřen v roce 1995. Materiální vybavení zejména prezentační a didaktickou technikou je postupně inovováno, výuku zkvalitnilo např. nové učebny informatiky, včetně unikátní učebny vybavené 3D tiskárnou a interaktivní tabule ve většině tříd. Učebny prvního stupně a místnost školní družiny jsou prostorné, světlé, vyzdobené za spoluúčasti žáků a vybavené ergonomickým nábytkem. Podobná snaha o dobře vybavené esteticky podnětné prostředí je zřetelná i v učebnách druhého stupně a dalších prostorách (chodba, jídelna aj.), nicméně stav není optimální, určitá opotřebovanost je patrná u části nábytku, výmalby tříd, stavu terasy a vnitroblokového prostranství. To při případném zhoršování může limitovat využití při výuce a souvisejících činnostech. Školní klub využívá dvě dobře vybavené místnosti, je propojen se školní knihovnou. Žáci zde využívají kopírovací služby, video, počítač s internetem a výukovými programy a mohou si zapůjčit čtečky elektronických knih. V knihovně se pořádají výstavy, besedy, interaktivní programy apod. Pro výuku tělesné výchovy má škola kvalitní zázemí v podobě dvou tělocvičen – velké a malé se zrcadly. Využíváno je také venkovní hřiště se zahradou. To umožňuje jak pestrou výuku v hodinách tělesné výchovy, tak také širokou nabídku volnočasových a sportovních aktivit a kroužků.

Vzdělávání žáků vychází ze školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Škola pro život“. Disponibilní hodiny vhodně posilují na obou stupních český jazyk a matematiku, zároveň žáci mohou využívat neobvykle široké nabídky volitelných předmětů (na prvním stupni 15 a na druhém 19 předmětů, některé určené pro žáky se SVP). Sportovní hry a aktivity včetně netradičních jsou takto nabízeny od druhého ročníku, anglický jazyk od prvního. Dalšími vyučovanými cizími jazyky jsou německý a ruský. Také zájmové vzdělávání ve školní družině a klubu klade důraz na pestrou nabídku aktivit, doplněných spontánními činnostmi žáků.

Ředitel školy (dále „ředitel“) je ve funkci od srpna 2013. Při řízení vychází ze střednědobé koncepce rozvoje školy, jejíž konkrétní body a úkoly jsou rozpracovány v ročních plánech školy. Naplňování strategie je úspěšné zejména v postupném zlepšování personálních a materiálních podmínek, v maximálním zapojení školy do projektových aktivit, rozšiřování nabídky kroužků a volnočasových činností i v prezentaci školy navenek v rámci města a regionu. Organizační struktura a delegování kompetencí jsou účelné, odpovídají velikosti školy a vykonávaným činnostem. Zásadní pedagogické a organizační záležitosti projednává ředitel v pedagogické radě a na pracovních poradách. Vnitřní informační systém byl v době inspekční činnosti funkční, založený zejména na elektronické komunikaci, a na každodenním osobním kontaktu zaměstnanců. Kontrolní a evaluační systém je ve škole a při vyučování efektivní, vedení školy klade důraz na systematické hospitace a podporuje též vzájemné hospitace pedagogů. Ředitel dbá na svůj profesní rozvoj a vytváří také dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Výběr vzdělávacích aktivit je v souladu s potřebami školy. Prioritami je v posledních letech vzdělávání v oblasti nových

výukových metod, práce s žáky se SVP, informačními technologiemi, ale také všestranné zabezpečení distanční výuky. Ve škole dobře působí metodická sdružení, která se zabývají organizačními záležitostmi včetně aktuálních problémů distančního vzdělávání, výsledky žáků, rozvojem výukových metod a také sjednocením kritérií hodnocení v jednotlivých předmětech.

Personální podmínky jsou vyhovující a efektivně ovlivňují průběh vzdělávání. V ojedinělých případech, zejména u vyučujících cizích jazyků, ředitel uplatňuje výjimky z požadavků na splnění odborné kvalifikace nebo uznává kvalifikaci za splněnou. Výuku zajišťuje 46 pedagogů, šest vychovatelek školní družiny a šest asistentek pedagoga.

Finanční podmínky školy umožňují realizaci vzdělávání na dobré úrovni. Škola se dlouhodobě aktivně zapojuje do množství projektů na regionální i nadregionální úrovni a díky tomu zkvalitňuje podmínky pro vzdělávání např. pořízením moderních učebních pomůcek, inovací hardwaru i softwaru používaných žáky a učiteli a v neposlední řadě k mnohostranné podpoře žáků se SVP.

Škola analyzuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, ke kterým následně přijímá opatření k jejich eliminaci, je však nutné vyhodnocovat aktuální rizika průběžně a důsledně. Vstup do budovy je zabezpečen prostřednictvím elektronického systému.

Žáci mají zajištěno stravování ve vlastní školní jídelně - výdejně (obědy jsou připravovány v sousední střední škole).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na obou stupních byla poznamenána aktuální pandemickou situací. V některých případech vyučující realizovali tzv. hybridní výukou, a to i operativně s minimálním prostorem pro přípravu. Sledované hodiny na prvním stupni byly vedeny v pozitivní pracovní atmosféře. Učitelky vzdělávacím obsahem i vyučovacími metodami respektovaly možnosti, schopnosti a potřeby žáků s důrazem na podporu rozvoje všech klíčových kompetencí. Uplatňované formy a metody práce byly založeny na frontální, skupinové a samostatné práci, v některých sledovaných hodinách dokonce skupinová práce převažovala. Žáci měli stanovená jasná pravidla pro práci v týmu. Bylo vidět, že jsou na kooperaci zvyklí. Vyučující poskytovali dostatek času na procvičování a opakování učiva. V části hodin byly zařazeny aktivity zaměřené na udržení pozornosti. Nechyběla motivace a utvrzování žáků ze strany učitelů, že úkol zvládnou. Žáci samostatně vyvozovali závěry a případně hledali více řešení zadaného úkolu. Ve vlastivědě žáci samostatně vyhledávali informace na svých mobilních telefonech. Aktivní využívání informačních zdrojů žáky zatím není standardní součástí výuky. Vhodně a efektivně byla využívána didaktická technika, její využití pozitivně podporovalo výuku. Žáci byli směřováni k samostatnému mluvenému projevu, k utváření vlastního názoru a úsudku. Běžným jevem bylo vedení žáků k pochopení souvislostí naučeného s reálnými životními situacemi. Promyšlené střídání aktivit a cíleně nasměrovaná pochvala podněcovaly žáky k pozorné a aktivní práci.

Ne ve všech hospitovaných hodinách byl v úvodu stanoven výchovně-vzdělávací cíl, jehož naplnění by bylo v závěru vyhodnoceno. V některých hodinách též absentovalo závěrečné hodnocení, případně vzájemné vrstevnické hodnocení.

Také sledované hodiny na druhém stupni probíhaly v klidné a vstřícné atmosféře bez rušivých vlivů. Žáci dodržovali nastavená pravidla a bezprostředně komunikovali. Prokazovali standardní znalosti, viditelná byla důvěra mezi žáky a učiteli. Učitelé projevovali zájem o vzdělávání žáků, pomáhali a radili tam, kde bylo potřeba. Většinou

pracovali frontálním způsobem s řízeným rozhovorem a uplatněním zpětné vazby. Žadoucí by bylo omezit v dialogích typu učitel – žák jednoslovné odpovědi a vést žáky důsledně k plynulému a mluvnicky korektnímu vyjadřování. V menší míře využita skupinová práce podporovala kooperaci žáků, diskuzi k řešení úkolu. Digitální technologii učitelé využili při výkladu nového učiva pro doplnění textem a obrazem, v některých hodinách žáci pracovali také individuálně na školních tabletech. Hodnocení žáků bylo průběžné formou pochvaly za správné řešení daného úkolu. Podobně jako na prvním stupni někdy chyběl ucelený rámec hodiny, případně zbyl čas jen na stručné shrnutí probírané látky, ale už ne na detailnější a individuálnější hodnocení a sebehodnocení.

Ve sledované výuce českého jazyka a cizích jazyků byla zřejmá snaha vyučujících důkladně procvičovat a upevňovat základní učivo a výuku oživovat nápaditými hrami a aktivitami. Bylo vidět i osobní zaujetí některých vyučujících např. pro jazykové reálie, literárně historické souvislosti nebo užívání přesné mluvnické terminologie. K výborným hodinám patřila výuka matematiky v osmém ročníku díky plynulé návaznosti různých efektivních forem práce vedoucích k plné aktivitě žáků. Při výuce informatiky i při jiných příležitostech je pro žáky zajímavě využíváno robotické pracoviště. Vybavení umožňuje žákům výběr náročnosti úkolu přiměřený jejich věku a znalostem a dovednostem.

Vyučující tělesné výchovy dobře využívají nadstandardního vybavení i rozměrů obou tělocvičen. Skladba cvičení a aktivit mj. za použití motivační hudby byla zaměřena na obnovu zdravých pohybových návyků po dlouhých obdobích distanční výuky.

V rámci sledovaných aktivit školní družiny probíhaly zejména odpočinkové a relaxační aktivity. Zvolené formy práce rozvíjely u žáků logické myšlení pracovní, sociální a komunikativní kompetence. Při výtvarné činnosti nebo hře se stavebnicemi žáci uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. Byli vychovatelkami vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Naučné hry prohlubovaly vědomosti žáků z různých oblastí (přírodověda, kultura, sport). Pravidla her prohlubují u žáků sociální kompetence a toleranci.

Ve školním klubu jsou některé činnosti cíleně směřovány na rozvoj čtenářské gramotnosti (čtenářské soutěže, besedy, tvůrčí psaní). Žáci si samostatně půjčovali knihy, měli k dispozici časopisy nebo mohli pracovat s digitální technikou. Někteří žáci využívali pobyt ve školním klubu k vypracování úkolů a k přípravě na vyučování. Vlídny a individuální přístup vychovatelů ke všem účastníkům ve školní družině a školním klubu vytvářel přátelské sociální prostředí se vzájemnou důvěrou a ohleduplností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu vzdělávání jsou vytvářeny každému žákovi rovné příležitosti pro úspěšnou realizaci jeho vzdělávací dráhy. Škola přijímá všechny zájemce ke vzdělávání bez omezení nebo diskriminace, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s odlišným mateřským jazykem. Ke zjišťování úrovně dosažených výsledků vzdělávání žáků je využíváno v souladu s pravidly pro hodnocení obsaženými ve školním řádu zejména standardní interní hodnocení (písemné úkoly a testy, ústní zkoušení, aktivita v hodinách, práce v projektovém vyučování, samostatně připravené referáty a výstupy). V rámci vlastního hodnocení školy vedení dbá na zjišťování postojů a názorů pedagogických pracovníků a také zákonných zástupců žáků, případně absolventů apod. Externí evaluaci škola zatím provádí jen ojediněle (např. ve spolupráci se zřizovatelem a neziskovými organizacemi v oblasti šetření klimatu školy a prevence rizikového chování žáků). Chybí dlouhodobější soustavné využití externí evaluace vlastní výuky a vzdělávacích výsledků žáků. Dosahované výsledky na úrovni tříd i jednotlivců jsou průběžně sledovány v rámci

jednání pedagogické rady a metodických orgánů, přičemž je kladen důraz na hledání příčin neúspěchu slabších žáků.

K efektivitě vzdělávání výrazně přispívá otevřená komunikace a vstřícná spolupráce se zákonnými zástupci. Škola věnuje soustavnou pozornost získávání zpětné vazby od rodičů žáků. Účelně k tomu využívá dobře nastavený a aktéry vzdělávání akceptovaný elektronický způsob přenosu informací. O prospěchu a chování žáků jsou zákonní zástupci informováni také na pravidelných třídních schůzkách a v rámci konzultačních hodin učitelů. Pravidelné poskytování informací napomáhá žákům i jejich zákonným zástupcům získat objektivní pohled na vzdělávací pokroky, dochází k posilování motivace většiny žáků k další práci a zákonným zástupcům je tak usnadňována spoluúčast na vzdělávání. Přes 70 % žáků dosahuje vyznamenání, naopak podíl neprospívající žáků nepřesahuje jedno procento. Efektivnost výchovně vzdělávacího procesu dokládá i převaha pochval nad opatřeními k posílení kázně.

K prioritám školy patří vytváření příznivého klimatu pro vzdělávání včetně péče o žáky se SVP. Oblasti společného vzdělávání se škola intenzivně věnuje a vytváří adekvátní podmínky pro rychlou adaptaci žáků se SVP v třídních kolektivech. V době od poslední inspekční činnosti se rozšířila a posílila činnost školního poradenského pracoviště, v němž od roku 2019 pracuje v polovičním úvazku školní psychologka. V těsné spolupráci vedení školy, kvalifikovaných výchovných poradkyň (pro první a druhý stupeň), školní metodičky prevence, školní psychologky, asistentek pedagoga a třídních učitelů se daří systematicky a včas identifikovat žáky se SVP a individuálně s nimi pracovat jak při běžném vyučování, tak při dalších aktivitách (předměty speciálně pedagogické péče, konzultace pro žáky a rodiče). V době distančního vzdělávání a po jeho skončení vzrostl význam doučování a aktivit pro všechny žáky, kteří projeví zájem dohnat zameškané učivo. Škola identifikuje žáky ohrožené školním neúspěchem, o dalším postupu rozhoduje po projednání se žákem a jeho zákonnými zástupci, v případě potřeby poskytuje individuální pomoc včetně možnosti doučování. Pozornost je věnována i úspěšnosti žáků u přijímacích zkoušek na střední školy, která je tradičně vysoká. Škola vede žáky k realistickému zhodnocení vlastních předpokladů, k volbě vhodné vzdělávací cesty a zodpovědnému výběru budoucí profese. Bezprostředně jsou řešeny i neomluvené hodiny žáků, ne ve všech případech se však škole daří do řešení problémů v docházce žáků zapojovat také jejich zákonné zástupce. Pedagogové spolu se školským poradenským pracovištěm a vedením školy průběžně vyhodnocují rizikové chování žáků či vztahové problémy mezi nimi a bezprostředně je řeší. Předcházení rizikovému chování žáků je ve škole nastaveno systematicky prostřednictvím komplexního programu prevence. Na realizaci specifické primární prevence a případném řešení závažných výchovných problémů spolupracují se školou školská poradenská zařízení, externí odborníci, neziskové organizace (zejména Maják, o. p. s.), orgány sociálně právní ochrany a další subjekty. Žáci mají k dispozici schránku důvěry. Ve škole působí aktivně a jako partner vedení také žakovský parlament.

Škola umožňuje seberealizaci a rozvoj nadání zejména organizováním školních kol soutěží a olympiád a podporou účasti žáků ve vyšších kolech soutěží. Klade důraz na podporu čtenářské gramotnosti, pravidelná realizace čtenářských dílen a možnost navštěvovat dobře vybavenou školní knihovnu podporuje kladný vztah žáků k literatuře. Ocenění zaslouží aktivity, které podporují žakovskou literární tvorbu - škola vydala už několik profesionálně připravených a vytištěných žakovských sborníků. Podporuje aktivní práci s kulturním dědictvím a regionální historií mj. prostřednictvím literárně historických kurzů. Žáci se zapojují také do výtvarných, hudebních a dramatické kroužků a aktivit. Mají velké možnosti realizace ve sportovní oblasti (kroužky letních i zimních sportů, soutěže, výlety

aj.). V souvislosti s příznivým rozšiřováním podmínek (3D tiskárny, učebna robotiky) roste motivace žáků k technickému vzdělávání a jejich zapojení do výuky a projektů na jeho podporu. Zvyšuje se také zájem o badatelskou činnost v přírodovědných předmětech nebo o rozvoj manuální zručnosti a tvořivosti.

Závěry

Vývoj školy

Škola se stále intenzivněji daří zapojovat do řady projektů a aktivit, které významně pozitivně ovlivňují a podporují motivaci žáků např. k technickému vzdělávání, rozvoji čtenářské gramotnosti a zájmové a sportovní činnosti a umožňují individuální podporu žákům ohroženým školním neúspěchem.

Vzrostl počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a zároveň se výrazně zlepšila jim poskytovaná péče. Školské poradenské pracoviště bylo posíleno o školní psycholožku a zvýšil se počet asistentů pedagoga.

Vybudováním výtahu se škola stala bezbariérovou.

Silné stránky

Systematická činnost školního poradenského pracoviště.

Při výuce na prvním stupni je úspěšně uplatňován kooperativní styl výuky.

Škola nabízí žákům pestré a přitažlivé možnosti výchovy mimo vyučování prostřednictvím rozmanitých kroužků a aktivit a také práce školního klubu. Výsledkem je mimo jiné ojedinělá publikační činnost, vydávání sborníků žakovských prací apod.

Škola zřízením robotického pracoviště, pořízením 3D tiskáren aj. nadstandardně podporuje motivaci žáků k technickému vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Chybí důslednější uplatňování formativního hodnocení, závěry hodin často postrádaly souhrnné hodnocení, sebehodnocení žáků a vzájemné hodnocení.

Je patrná určitá opotřebovanost některých společných prostor, podlahových krytin a části nábytku.

Průběžné vyhodnocování aktuálních rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků není zcela důsledné.

Příležitost ke zlepšení nabízí systematické využívání externích hodnocení výsledků vzdělávání žáků k dalšímu zkvalitňování vzdělávacího procesu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Ve spolupráci se zřizovatelem dále zlepšovat materiální a estetický stav zejména hlavní budovy.

Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků mimo jiné na progresivní způsoby hodnocení, sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Systematicky využívat externí evaluaci vzdělávacích výsledků žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 29. 6. 2017, s účinností od 1. 7. 2017
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy Turnov, Žižkova 518, příspěvková organizace, z 6. 5. 2019, s účinností od 1. 8. 2019
3. Školní řád, platný od 1. 9. 2021
4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
5. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
6. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
7. Souhrnná dokumentace výchovného poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
8. Dokumentace k prevenci rizikového chování žáků
9. Koncepce rozvoje Základní škola Turnov, Žižkova 518, z roku 2019
10. Zápisy z pedagogických rad za poslední tři školní roky
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
13. Školní vzdělávací programy (pro základní školu, školní družinu a školní klub)
14. Rozvrh hodin na školní rok 2021/2022
15. Výkaz o základní škole M3
16. Webové stránky školy na adrese www.zsturnov.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Vladimír Piša, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Vl. Piša, v. r.

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

B. Hornová, v. r.

Mgr. Milana Rambousek, školní inspektor

M. Rambousek, v. r.

PaedDr. Dana Rozkovicová,
školní inspektorka

D. Rozkovicová, v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

A. Trejtnarová, v. r.

V Liberci 9. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivo Filip,
ředitel školy

I. Filip, v. r.

V Turnově 15. 2. 2022